

Afgørelser – Reg. nr.: 00995.00

**Fredningen vedrører: Kastrup Hgd. Gærder -
Ophævet**

Domme

Taksationskommissionen

Naturklagenævnet

Overfredningsnævnet 25-01-1947, 06-08-1951

Fredningsnævnet 01-11-1945

Kendelser

Deklarationer

OVERFREDNINGSNÆVNET >

OPHÆVET

INDHOLDSFORTEGNELSE

- Kendelse af 6/8 1951 [ofn-651/46] om ophævelse af
- Kendelse af 25/1 1947 [ofn-651/46] om fredning af stengærde ved amtsvej - ophævelse af
- Kendelse af 1/11 1945 [nævn-6/45] om ikke at frede stengærdet.

307 FUGLEBJERG

1412 I NØ

MATRIKELFORTEGNELSE

(ajour pr. 6/8 1951)

Fredningen omfatter (helt eller delvis) følgende matrikelnumre:

Kastrop Hørd, Fuglebjerg

Gældende matrikulært kortbilag:

/c

Se også REG. NR.:

OPHÆVET

U d s k r i f t

af

OVERFREDNINGSNÆVNETS KENDELSESPROTOKOL.

Aar 1947, den 25. Januar, afsagde Overfredningsnævnet paa Grundlag af skriftlig og mundtlig Votering følgende

K e n d e l s e

i Sagen Nr. 551/46 vedrørende Fredning af nogle ved Kastrup Hovedgaard i Fuglebjerg Sogn beliggende Stengærder, der agtes fjernet i Anledning af en projekteret Vejudvidelse.

Den af Fredningsnævnet for Sorø Amtsrædsreds den 1. November 1945 afsagte Kendelse er saalydende:

" I Skrivelse af 17/8 1945 har Danmarks Naturfredningsforening anmodet Nævnet om Godkendelse af en Deklaration af 19/7 1945, hvorved Godsejer Carl de Neergaard til Gyldenholm og Kastrup Hovedgaarde freder de paa hans Ejendom værende gamle Stengærder, der begrænser Sognevejen, der fører fra Kastrup Hovedgaard til Dyrehaven ved Gunderslevholm, af Udstrækning ialt ca. 1740 m, saaledes at de ingensinde maa udsættes for nogen Behandling, hvorved de ødelægges, nedbrydes eller fjernes.

Det er under Sagen oplyst, at Grunden, hvorfor de paagældende Stengærder ønskes fredet, er den, at Sorø Amtsvejvæsen har optaget det paagældende Vejstykke paa sin Beredskabsplan og paatænker en Udvidelse af Vejen, hvorved de nævnte Stengærder vil blive eksproprieret og omdannet til Skærver.

Ved Nævnets Besigtigelse af de paagældende Stengærder viste det sig, at Stengærdet paa den sydlige Side af Vejen var uskadt og fuldstændig dækket af buskagtig Bevoksning, saaledes at Stenene ^{kan} kunde ses inde fra Marken. Stengærdet paa den nordlige Side af Vejen var meget defekt, idet der kun fandtes egentligt Gærde paa enkelte Steder. Hvor Gærder fandtes var det bevokset paa samme Maade som Gærdet paa den sydlige Del af Vejen, og Stenene

i dette Gærde kunde heller ikke ses fra Vejen.

Sorø Amts Vejvæsen har oplyst følgende: Da de eksisterende Biveje mellem Fuglebjerg og Sorø-Næstved Landevej i Skelby med deres ringe Bredde og bugede Forløb længe har været utilfredsstillende for den betydelige og tunge Trafik, der findes her, har Kommunerne gennem en Aarrække haft Planer om ved delvis Udbygning i Forbindelse med de nødvendige Forlægninger af de gamle Veje at faa anlagt en ny Forbindelsesvej, der paa en forsvarlig Maade kan betjene Trafikken mellem Sydvestsjælland og Glumsø og videre mod Ringsted og København.

Efter at Kommunerne havde drøftet Vejens Linieføring, og der af Ministeriet for offentlige Arbejder var givet et foreløbigt Tilsagn om Tilskud af Vejfonden til Vejens Gennemførelse, blev det af Amdsrædet paalaegt Amtsvajvæsenet at assistere Kommunerne ved Udarbejdelse af Detailprojekt til Vejanlægget.

Det udarbejdede Projekt forudsætter, at Stengærderne paa begge Sider af Vejen paa ovennævnte Strækning skal fjernes, og de godkendende Myndigheder har ikke ment, at der overhovedet var Mulighed for, at der fra nogen Side kunde være Interesse for en Fredning af disse Stengærder. Fra Vejvæsenets Side har man heller ikke paa noget Tidspunkt tænkt sig Muligheden af en Fredning af Stengærderne, der ikke adskiller sig fra andre Stengærder, der findes der paa Egnen og isvrigt i stor Udstrækning mange Steder Landet over. Efter Vejvæsenets Mening er disse Stengærder heller ikke velbevarede, og kan i hvert Fald næppe paa hele Strækningen betegnes som Stengærder, og deres Tilstand og Betydning for Naturen paa Stedet, synes man, saaledes ikke kan motivere deres Bevarelse.

Vejprojektet (Overslagssum ialt 1.050.000 Kr.) er godkendt af Amdsrædet og af Ministeriet for offentlige Arbejder, og af Ministeriet ydes der Vejfondstilsbud (85%) til Arbejdets Gennemførelse. Af den samlede Vejstrækning paa ca. 8.0 km i Sorø Amt er en Strækning paa ca. 2.3 km i Gunderslev Kommune omtrent færdigbygget, medens en Strækning paa ca. 1.6 km for Tiden er ved

at blive anlagt, hvorefter man ønsker at fortsætte med Ombygning af Vejstrækningen i Fuglebjerg Kommune. Desuden er en Strækning af Vejen paa ca. 0.7 km i Præstø Amt delvis anlagt.

Da Nævnet ikke anser de paaældende Stengærdes Skønhedsværdi for saa betydelig, at de ved en Fredning bør kunne hindre Gennemførelse af det betydelige Vejprojekt i dets foreliggende Skikkelse, vil den paaældende Deklaration ikke kunne godkendes".

Kendelsen er af Ejeren af Stengærdene, Godsejer Carl de Neergaard, indanket for Overfredningsnævnet.

Overfredningsnævnet har den 25. Maj 1946 besigtiget Stengærderne og forhandlet med de i Sagen interesserede Parter. Endvidere har man brevvekslet med Ministeriet for offentlige Arbejder om Sagen.

Dette Ministerium har i Skrivelse af 7. August 1946 udtalt, at det ikke vil kunne godkende et Vejprojekt, hvorved begge Digerne bevares, idet den Bredde, der herved bliver til Resodghed for Vejen, vil blive for ringe. Derimod vil man kunne godkende et Projekt, hvorved Vejen lægges umiddelbart Nord for det sydlige Dige, hvis Bevoksning bevares. medens det nordlige Dige, der allerede er delvis fjernet, helt fjernes.

Under Hensyn til denne Udtalelse og da det nordlige Stengærde allerede er delvis ødelagt, medens det sydlige skønnes at være fredningsværdigt, mener Overfredningsnævnet, at det sydlige Stengærde - og kun dette - bør fredes, saaledes at det ingensinde maa udsættes for nogen Behandling, hvorved det ødelægges, nedbrydes eller fjernes, ligesom den paa Diget værende Bevoksning skal bevares. Denne Ordning er tiltredt af Godsejer Carl de Neergaard, som endvidere overfor Overfredningsnævnet har erklæret sig enig i, at Stengærdet skal vedligeholdes af ham og senere Ejere.

Pastaleretten tilkommer Ejeren, Naturfredningsrådet for Sorø Amtssredsreds og Danmarks Naturfredningsforening.

T h i b e s t e m m e s :

Den af Fredningsnævnet for Sorø Amtssredsreds den 1.

November 1945 afsagte Kendelse ændres i Overensstemmelse med for-
anstående.

P.O.V.

Poul Andersen.

FREDNINGSNÆVNET>

U D S K R I F T

af

Forhandlingsprotokollen for Fredningsnævnet for
Sorø Amtsrådsreds.

OPHEVET

Aar 1945, den 1. November blev i Fredningssag Nr. 6/1945

Fredning af Stengårder ved Kastrup Hoved-
gaard i Fuglebjerg Sogn,

afsagt saalydende

K E N D E L S E :

I Skrivelse af 17. August 1945 har Danmarks Naturfredningsforening anmodet Nævnet om Godkendelse af en Deklaration af 19. Juli 1945, hvorved Godsejer Carl de Neergaard til Gyldenholm og Kastrup Hovedgaard freder de paa hans Ejendom værende gamle Stengårder, der begrænser Sognevejen, der fører fra Kastrup Hovedgaard til Dyrehaven ved Gunderslevholm, af Udstrækning ialt ca 1740 m, saaledes at de ingensinde maa udsættes for nogen Behandling, hvorved de ødelægges, nedbrydes eller fjernes.

Det er under Sagen oplyst, at Grunden, hvorfor de paagældende Stengårder ønskes fredet, er den, at Sorø Amtsvejvæsen har optaget det paagældende Vejstykke paa sin Beredskabsplan og paatanker en Udvidelse af Vejen, hvorved de nævnte Stengårder vil blive eksproprieret og omdannet til Skærver.

Ved Nævnets Besigtigelse af de paagældende Stengårder viste det sig, at Stengårdet paa den sydlige Side af Vejen var uskadet og fuldstændig dækket af buskagtig Bevoksning, saaledes at Stenene kun kunde ses inde fra Marken. Stengårdet paa den nordlige Side af Vejen var meget defekt, idet der kun fandtes egentligt Gærde paa enkelte Steder. Hvor Gærder fandtes var det bevokset paa samme Maade som Gærdet paa den sydlige Del af Vejen, og Stenen i dette Gærde kunde heller ikke ses fra Vejen.

Sorø Amts Vejvæsen har oplyst følgende: Da de eksisterende Bi-veje mellem Fuglsbjerg og Sorø-Næstved Landevej i Skelby med deres ringe Bredde og bugtede Førløb længe har været utilfredsstillende for den betydelige og tunge Trafik, der findes her, har Kommunerne gennem en Aarrække haft Planer om ved delvis Udbygning i Forbindelse med de nødvendige Forlægninger af de gamle Veje at faa anlagt en ny

Forbindelsesvej, der paa en forsvarlig Maade kan betjene Trafikken mellem Sydvestsjælland og Glumsø og videre mod Ringsted og København.

Efter at Kommunerne havde drøftet Vejens Linieføring, og der af Ministeriet for offentlige Arbejder var givet et foreløbigt Tilsgagn om Tilskud af Vejfonden til Vejens Gennemførelse, blev det af Amtsrådet paalagt Amtsvejvæsenet at assistere Kommunerne ved Udarbejdelse af Detailprojekt til Vejanlægget.

Det udarbejdede Projekt forudsætter, at Stengårderne paa begge Sider af Vejen paa ovennævnte Strækning skal fjernes, og de godkendende Myndigheder har ikke ment, at der overhovedet var Mulighed for, at der fra nogen Side kunde være Interesse for en Fredning af disse Stengårde. Fra Vejvæsenets Side har man heller ikke paa noget Tidspunkt tænkt sig Muligheden af en Fredning af Stengårderne, der ikke adskiller sig fra andre Stengårde, der findes der paa Egnen og iøvrigt i stor Udstrækning mange Steder Landet over. Efter Vejvæsenets Mening er disse Stengårde heller ikke velbevarede og kan i hvert Fald næppe paa hele Strækningen betegnes som Stengårde, og deres Tilstand og Betydning for Naturen paa Stedet, synes man, saaledes ikke kan motivere deres Bevarelse.

Vejprojektet (Overslagssum ialt 1.050.000 Kr.) er godkendt af Amtsrådet og af Ministeriet for offentlige Arbejder, og af Ministeriet ydes der Vejfondstilskud (85%) til Arbejdets Gennemførelse. Af den samlede Vejstrækning paa ca 8,0 km i Sorø Amt er en Strækning paa ca 2,3 km i Gunderslev Kommune omtrent færdigbygget, medens en Strækning paa ca 1,6 km for Tiden er ved at blive anlagt, hvorefter man ønsker at fortsætte med Ombygning af Vejstrækningen i Fuglebjerg Kommune. Desuden er en Strækning af Vejen paa ca 0,7 km i Præstø Amt delvis anlagt.

Da Nævnet ikke anser de paagældende Stengårders Skønhedsværdi for saa betydelig, at de ved en Fredning bør kunne hindre Gennemførelse af det betydelige Vejprojekt i dets foreliggende Skikkelse, vil den paagældende Deklaration ikke kunne godkendes.

T h i b e s t e m m e s :

Den af Godsejer Carl de Neergaard, Gyldenholm, den 19/7 1945 udstedte Deklaration om Fredning af Stengårde, der begrænser Sognevejen, der fører fra Kastrup Hovedgaard til Dyrehaven ved Gunderslevholm kan ikke godkendes.

Urban Petersen

N.C. Elkær

Niels Larsen.

OVERFREDNINGSNÆVNET >

U D S K R I F T
af
OVERFREDNINGSNÆVNETS KENDELSESPROTOKOL.

År 1951, den 6. august, afsagde overfredningsnævnet følgende
k e n d e l s e ;

I anledning af en projekteret udbygning af bivejen mellem Fuglebjerg og Sorø-Næstved landevej blev der rejst spørgsmål om fredning af nogle ved Kastrup hovedgård beliggende stengårde, som i det udarbejdede vejprojekt forudsattes fjernet.

Ved kendelse af 25. januar 1947 iværksatte overfredningsnævnet fredning af det sydlige stengærde, medens man ikke fandt anledning til at frede det nordlige gærde, som allerede delvis var ødelagt. Denne fredning blev uden krav på erstatning tiltrådt af ejeren, godsejer Carl de Neergaard, som forpligtede sig og senere ejere til at vedligeholde stengærdet.

Efter kendelsens afsigelse oplyste vejmyndighederne, at det for vejprojektets gennemførelse ville være nødvendigt at fjerne de østligste ca. 160 m af det fredede stengærde og henstillede, at overfredningsnævnet gav tilladelse hertil. Overfredningsnævnet fastholdt heroverfor den ved fredningskendelsen fastsatte ordning. Da det imidlertid derefter for overfredningsnævnet oplystes, at det ikke var muligt at opnå en tilfredsstillende ordning af forholdene på grundlag af andre projekter end det oprindelige, tillod overfredningsnævnet flytning af de omtalte 160 m af stengærdet således, at det genopførtes langs den nye vej.

Efter at dette er sket, har ejeren af stengærdet, godsejer Carl de Neergaard, ansøgt om, at fredningen må blive ophævet, idet han anfører, at den landskabelige værdi af stengærdet, efter at den smukkeste del er blevet flyttet, er gået tabt.

Overfredningsnævnet, som den 22. maj 1951 påny har besigtiget stedet, må give ejeren medhold i, at den stedfundne fredning nu er uden væsentlig betydning. Fredningen vil derfor være at ophæve.

T h i b e s t e m m e s ;

Den af overfredningsnævnet den 25. januar 1947 afsagte kendelse vedrørende fredning af det sydlige stengærde ved vejen mellem Fuglebjerg og Sorø-Næstved landevej ophæves.